

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตร เรื่อง ดำเนินงานสองพี่น้อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้หลักสูตร และขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ผลการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดทองประดิษฐ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ผลการสอบถามความต้องการพัฒนาหลักสูตรจากผู้ปกครองและนักเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พบว่าเป็นกฎหมายหลักด้านการศึกษาฉบับแรกของประเทศไทย ที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลกันอย่างกว้างขวาง อันเป็นผลกระทบที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของชาติอย่างมาก ในมาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และในมาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพตลอดจนการศึกษาต่อและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดี

ของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ นอกเหนือจากนี้ ในมาตรา 29 ที่กล่าวถึง การเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, หน้า 5, 15-16) ดังนั้นผู้วิจัยจึงพัฒนาหลักสูตร โดยยึดบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นเป็นแนวปฏิบัติ

ผลการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวัดทองประดิษฐ์ พบว่าประกอบด้วย สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง การเรียน การสอนจึงต้องฝึกทักษะทั้งด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ดังรายละเอียด สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้ กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ดังนั้นจึงควรฝึกทักษะด้านการอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยคการอ่าน บทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงควรฝึกทักษะด้านการเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและ รูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์ สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ ดังนั้นจึงควรฝึกทักษะ การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็น ทางการและ ไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อนำใจ สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทยการเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลัง ของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ดังนั้นจึงควรฝึก ทักษะทางด้านหลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของ ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง ดังนั้นจึงควรฝึกทักษะด้านวรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อศึกษาข้อมูล แนว ความคิด คุณค่าของงานประพันธ์และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำ

ความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทยซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีเรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำสาระที่เกี่ยวข้องกับตำนานมาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ตำนานสองพี่น้อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อตอบสนองมาตรฐานดังกล่าวข้างต้น

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาความต้องการพัฒนาหลักสูตรจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดทองประดิษฐ์ จำนวน 8 คน โดยวิเคราะห์ข้อมูลจาก

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยจำแนกฐานะ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับตำนานสองพี่น้อง วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ (%) ดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน
1. ตอบในฐานะ	
ผู้บริหารโรงเรียน	1
ครูผู้สอนภาษาไทย	2
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2
ผู้ปกครองนักเรียน	3
2. เพศ	
ชาย	3
หญิง	5
3. อายุ	
30-40 ปี	2
41-50 ปี	3
51 ปีขึ้นไป	3

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน
4. อาชีพ	
รับราชการ	3
ค้าขาย	2
เกษตรกรรวม	3
รับจ้าง	-
5. ระดับการศึกษาสูงสุด	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5
ปริญญาตรี	2
สูงกว่าปริญญาตรี	1
6. ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับตำนานสองพี่น้อง	
ไม่มี	-
มี	8

จากตาราง 7 พบว่า ผู้สัมภาษณ์ตอบในฐานะ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน ในฐานะครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 2 คน ในฐานะคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน และในฐานะผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 3 คน เพศหญิงมากที่สุด จำนวน 5 คน รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 3 คน อายุ 30-40 ปี มีจำนวน 2 คน ส่วนอายุ 41-50 ปีมีจำนวนเท่ากับอายุ 51 ปีขึ้นไป คือ จำนวน 3 คน อาชีพ รับราชการและเกษตรกรรวมมีจำนวนเท่ากัน คือจำนวน 3 คน ค้าขาย มีจำนวน 2 คน ระดับการศึกษาสูงสุดคือต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน รองลงมา เป็นปริญญาตรี 5 คน และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับตำนานสองพี่น้องพบว่ามีจำนวน 8 คน

ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร เรื่องตำนานสองพี่น้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี มีรายละเอียดดังนี้

1. ความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรเรื่องตำนานสองพี่น้องมีความสำคัญและจำเป็นเนื่องจากจะช่วยให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านการบริหารโรงเรียนผู้บริหารสนับสนุนให้

ครูได้พัฒนาหลักสูตรเนื่องจากเห็นความจำเป็นในการทำวิจัยในชั้นเรียน และยังสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาได้

2. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีจุดประสงค์ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3. ด้านเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผล และเวลาเรียน รวมถึงสถานที่ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็น 1) นักเรียนรู้และเข้าใจเรื่องตำนานสองพี่น้อง วิถีการดำเนินชีวิต สร้างจิตสำนึก ความตระหนักถึงประโยชน์ของวัฒนธรรมประเพณี และการอนุรักษ์สถานที่สำคัญตามตำนาน 2) วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เป็นสำคัญตามสภาพ ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงตามบริบทของตำนาน ให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ ให้เรียนด้วยกระบวนการกลุ่ม 3) ด้านสื่อการเรียนรู้ ควรเป็นสื่อของจริง นิทาน เอกสารต่าง ๆ 4) ด้านการวัดและประเมินผลควรเน้นการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การประเมินตามสภาพจริง การทำรายงาน โครงงาน การทดสอบ ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ 5) ด้านเวลาเรียนควรยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม 6) สถานที่ควรเป็นสถานที่จริง ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องเรียน บ้านของนักเรียน

ตอนที่ 3 ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ คือขาดงบประมาณในการพานักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา ตารางเวลาเรียนค่อนข้างจำกัด เพราะการเรียนในภาคเรียนที่ 2 มีกิจกรรมต่าง ๆ มาก ส่วนข้อเสนอแนะ ควรมีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับท้องถิ่น

ผลการสอบถามความต้องการพัฒนาหลักสูตรจากผู้ปกครองและนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาความต้องการพัฒนาหลักสูตรจากผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดทองประดิษฐ์ จำนวน 3 คน และนักเรียน 44 คน โดยวิเคราะห์ข้อมูลจาก

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ จำแนกฐานะ เพศ อายุ ระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในอำเภอสองพี่น้อง และอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. ตอบในฐานะ		
ผู้ปกครองนักเรียน	3	6.38
นักเรียน	44	93.62

ตาราง 8 (ต่อ)

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
2. เพศ		
ชาย	21	44.68
หญิง	26	55.32
3. อายุ		
10-15 ปี	44	93.62
16-25 ปี	-	-
26-40 ปี	2	4.25
41-50 ปี	1	2.13
51 ปีขึ้นไป	-	-
4. ระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในอำเภอสองพี่น้อง		
น้อยกว่า 10 ปี	6	12.77
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	41	87.23
5. อาชีพ		
นักเรียน	44	93.62
รับราชการ	-	-
ค้าขาย	2	4.25
เกษตรกรกรรม	1	2.13
รับจ้าง	-	-

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ตอบในฐานะผู้ปกครอง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.38 นักเรียน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 93.62 เพศหญิงมากกว่า จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 55.32 เพศชาย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 44.68 อายุระหว่าง 10-15 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 93.62 รองลงมาอายุระหว่าง 26-40 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.25 และระหว่างอายุ 41-50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.13 ระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในอำเภอสองพี่น้องน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.77 รองลงมามากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 87.23 อาชีพ นักเรียนจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 93.62 รองลงมาค้าขาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.23 เกษตรกรรม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.13

ตอนที่ 2 ความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตร เรื่องตำนานสองพี่น้อง วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตร เรื่องตำนานสองพี่น้อง

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. มีความต้องการให้โรงเรียนเปิดสอนหลักสูตร เรื่องตำนานสองพี่น้อง		
ต้องการ	47	100.00
ไม่ต้องการ	-	-
2. ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
( ) การอ่านในใจเรื่อง ตำนานสองพี่น้อง	47	100.00
( ) การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ตำนานสองพี่น้อง	17	36.17
( ) การอธิบายเรื่องราวของตำนานสองพี่น้อง	10	21.28
( ) ความหมายและประเภทของโครงงาน	9	19.15
( ) ขั้นตอนในการทำโครงงาน	2	15.00
( ) การนำเสนอโครงงาน	20	42.56
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอน	40	85.11
จัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอนร่วมกับผู้รู้ในท้องถิ่น	35	74.47
จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	44	93.62
จัดการเรียนรู้ร่วมกับสาระอื่นๆ	29	61.70
ศึกษานอกสถานที่ /แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น	29	61.70
ศึกษาจากใบความรู้ที่ครูจัดเตรียมให้	40	85.11
ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง	38	80.85
สัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น	20	42.56
จัดกิจกรรมกลุ่ม	44	93.62
สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูกับนักเรียน	37	78.72
4. ด้านการวัดและประเมินผล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การสัมภาษณ์	32	68.08
การสอบถาม	33	70.21
การสังเกตพฤติกรรม	44	93.62
การทดสอบโดยข้อสอบ	20	42.56

ตาราง 9 (ต่อ)

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจผลงานแบบฝึกหัด	38	80.85
การสอบภาคปฏิบัติ	43	91.49
การใช้แฟ้มสะสมผลงาน	39	82.98
5. ด้านผู้ประเมินผลการเรียนรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ประเมินตนเอง	44	93.62
เพื่อน	47	100.00
ครูผู้สอน	47	100.00
ผู้ปกครอง	40	85.11
6. ด้านรูปแบบของเอกสารและใบกิจกรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เนื้อหาสาระมากที่สุด	31	65.96
นำเสนอเนื้อหาด้วยการ์ตูน	47	100.00
มีรูปภาพประกอบ สีสดใสสวยงาม	47	100.00
ภาพและเนื้อหา มีความชัดเจน	47	100.00
มีกิจกรรมหลากหลาย	47	100.00
7. ด้านประโยชน์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ได้ความรู้เกี่ยวกับตำนานของท้องถิ่น	47	100.00
ได้ความรู้เกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิต	47	100.00
ได้ความรู้เกี่ยวกับประเพณีการแห่ขันหมาก	47	100.00
ได้ความรู้ด้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน	47	100.00

จากตาราง 9 พบว่า ต้องการให้เปิดสอนหลักสูตรเรื่องตำนานสองพี่น้อง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ การอ่านในใจเรื่อง ตำนานสองพี่น้องมากที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาเป็นการนำเสนอโครงการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 42.56 การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ตำนานสองพี่น้อง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 36.17 การอธิบายเรื่องราวของตำนานสองพี่น้อง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 21.28 ความหมายและประเภทของโครงการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 19.15 และขั้นตอนในการทำโครงการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.26 ตามลำดับ ด้านจัดการเรียนรู้แบบโครงการและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุดคือ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 93.62 รองลงมาเป็นการจัดกิจกรรมกลุ่มและศึกษาจากใบความรู้ที่ครูจัดเตรียมให้ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 85.11 รองลงมาเป็นการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 80.85 รองลงมาสนทนา

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูกับนักเรียน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 78.72 รองลงมา จัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอนร่วมกับผู้รู้ในท้องถิ่น จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 74.47 รองลงมา จัดการเรียนรู้ร่วมกับสภาระอื่น ๆ และศึกษานอกสถานที่/แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 61.70 และสัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 42.56 ตามลำดับ ด้านการวัดและประเมินผลการด้านการสังเกตพฤติกรรมมากที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 93.62 รองลงมาเป็นการสอบภาคปฏิบัติ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 91.49 รองลงมาเป็นการใช้แฟ้มสะสมผลงาน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 82.98 รองลงมาเป็นการตรวจผลงานแบบฝึกหัด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 80.85 การสอบถาม จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 70.21 การสัมภาษณ์ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 68.08 การทดสอบโดยข้อสอบ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 42.56 ตามลำดับ ด้านผู้ประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนและครูผู้สอนมากที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาเป็นผู้ประเมินตนเอง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 93.62 และผู้ปกครอง จำนวน 41 คน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 85.11 ตามลำดับ ด้านรูปแบบของเอกสารและใบกิจกรรม ให้นำเสนอเนื้อหาด้วยการ์ตูน ให้มีรูปภาพประกอบ สีสดใสสวยงาม ให้ภาพและเนื้อหาที่มีความชัดเจน ให้มีกิจกรรมหลากหลาย มากที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาให้เนื้อหาสาระมากที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 65.96 ด้านประโยชน์ ได้ความรู้เกี่ยวกับตำนานของท้องถิ่น ได้ความรู้เกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิต ได้ความรู้เกี่ยวกับประเพณีการแห่ขันหมาก ได้ความรู้ด้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ผลการพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง

การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่างเรื่อง ตำนานสองพี่น้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ทั้งจากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การสัมภาษณ์ และการสอบถาม มาร่วมกันวิเคราะห์อีกครั้งพร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ในการดำเนินการเพื่อเป็นแนวทางในการร่างหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย 1) แนวคิด 2) หลักการ 3) ความมุ่งหมาย 4) โครงสร้าง 5) การจัดเวลาเรียน 6) สาระการเรียนรู้ 7) จุดประสงค์การเรียนรู้ 8) แนวการจัดการเรียนรู้ 9) สื่อการเรียนรู้ 10) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 11) แผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการร่างหลักสูตรโดยการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนวัดทองประดิษฐ์ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนมีรายละเอียดดังนี้

แนวคิด

เป็นสาระและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความรักและภูมิใจในท้องถิ่น เรียนรู้ โดยใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มุ่งพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ

หลักการ

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นเพื่อความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

3. เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา ระยะเวลาจัดการเรียนรู้

ความมุ่งหมาย

หลักสูตร เรื่องตำนานสองพี่น้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องตำนานสองพี่น้อง

2. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี ในอำเภอสองพี่น้อง

3. มีทักษะการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำโครงการภาษาไทย

5. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนด้วยหลักสูตร เรื่อง ตำนานสองพี่น้อง

โครงสร้าง

รายวิชา ท 16101 ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 200 ชั่วโมง

หน่วยที่ 1 อ่านดีมีสาระ เวลา 30 ชั่วโมง

หน่วยที่ 2 เขียนดีมีคุณค่า เวลา 30 ชั่วโมง

หน่วยที่ 3 หลักการใช้ภาษาไทย เวลา 30 ชั่วโมง

หน่วยที่ 4 พุทธศเป็นศรีแก่ตัว เวลา 30 ชั่วโมง

หน่วยที่ 5 ฟังแล้วคิดจิตพัฒนา เวลา 30 ชั่วโมง

หน่วยที่ 6 คู่มือจำเป็นไปใช้ เวลา 20 ชั่วโมง

หน่วยที่ 7 วรรณกรรมน่ารู้ เวลา 20 ชั่วโมง

หน่วยที่ 8 หนังสือคือโลกกว้าง เวลา 15 ชั่วโมง

หน่วยที่ 9 ตำนานสองพี่น้อง เวลา 11 ชั่วโมง

หน่วยที่ 10 พัฒนาใจให้ใสสว่าง เวลา 11 ชั่วโมง

เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามหลักการ ความมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา จึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตร เรื่องตำนานสองพี่น้อง กลุ่มสาระ

การเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ดังนี้

ตาราง 10 โครงสร้างหลักสูตร/เวลาเรียนหลักสูตร เรื่องตำนานสองพี่น้อง

แผนการจัดการเรียนรู้/เรื่อง	สาระการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
		ความรู้	ปฏิบัติ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านในใจ เรื่อง ตำนาน สองพี่น้อง	การอ่านในใจเรื่องตำนานสองพี่น้อง	1	-
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง	การเขียนแผนภาพโครงเรื่องตำนานสองพี่น้อง	1	-
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การบอกเรื่องราวของ ตำนานสองพี่น้อง	การอธิบายเรื่องราวของตำนานสองพี่น้อง	1	-
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ความหมายและประเภท ของโครงงาน	ความหมายและประเภทของโครงงาน	1	-
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ขั้นตอนการทำโครงงาน	ขั้นตอนในการทำโครงงาน	1	4
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การนำเสนอโครงงาน	การนำเสนอโครงงาน	1	1
	รวม	6	5

การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรเรื่อง ตำนานสองพี่น้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กำหนดระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ไว้ 11 ชั่วโมง โดยจัดระยะเวลาสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวม 3 สัปดาห์ ซึ่งสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

หลักสูตรภาษาไทย เรื่องตำนานสองพี่น้อง มีสาระการเรียนรู้ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่านในใจเรื่องตำนานสองพี่น้อง

สาระที่ 2 การเขียนแผนภาพโครงเรื่องตำนานสองพี่น้อง

สาระที่ 3 การอธิบายเรื่องราวของตำนานสองพี่น้อง

สาระที่ 4 ความหมายและประเภทของโครงงาน

สาระที่ 5 ขั้นตอนในการทำโครงงาน

สาระที่ 6 การนำเสนอโครงงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อศึกษาหลักสูตร เรื่อง ตำนานสองพี่น้องแล้ว ผู้เรียนควรมีความรู้ความสามารถในเรื่องต่อไปนี้

1. หาคำความหมายและเรียงคำใหม่ที่เป็นคำยากจากพจนานุกรมได้
2. อ่านเข้าใจ เรื่อง ตำนานสองพี่น้องแล้วตั้งคำถาม และตอบคำถามได้
3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องตำนานสองพี่น้องได้
4. นำทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มมาใช้ในการทำงานได้
5. สามารถบอกเรื่องราวของตำนานสองพี่น้องได้
6. สามารถบอกความหมายและประเภทของโครงงานได้
7. รวบรวมข้อมูล เพื่อทำโครงงานเรื่อง ตำนานสองพี่น้อง ได้
8. วางแผนและมีทักษะการทำโครงงานเรื่อง ตำนานสองพี่น้องได้
9. จัดแสดงโครงงานได้
10. อภิปรายผลการทำโครงงานได้
11. สรุปประโยชน์ที่ได้จากการทำโครงงาน

แนวการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด

1. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงได้แก่ การศึกษา วิเคราะห์การวางแผนลงมือปฏิบัติปรับปรุงผลงาน
2. การเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า การรวบรวมข้อมูล จากตำรา จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน จากอินเทอร์เน็ต หรือจากการซักถาม สัมภาษณ์ผู้ปกครอง ผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน
3. การเรียนรู้จากประสบการณ์ซึ่งได้แก่ ครูผู้สอนต้องสร้างกิจกรรมให้เชื่อมโยงกับสถานการณ์ของผู้เรียน หรือเป็นกิจกรรมใหม่ หรือเป็นประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนร่วมกิจกรรมโดยการสนทนา ซักถาม การปฏิบัติ วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติกิจกรรม สาเหตุของปัญหา สรุปผลที่ได้เพื่อนำไปสู่หลักการ แนวคิดของสิ่งที่ได้เรียนไปใช้กับกิจกรรมใหม่

4. การเรียนรู้จากการทำงานกลุ่ม ได้แก่ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น

5. การเรียนรู้มีลักษณะบูรณาการโดยยึดหัวข้อที่เกี่ยวกับตำนานอำเภอสองพี่น้อง เชื่อมโยงกับทุกกลุ่มสาระ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดประกอบด้วยการแบ่งกลุ่มผู้เรียนปฏิบัติงานกลุ่ม สลับกับการอธิบายให้ฟัง มอบหมายงานให้ปฏิบัติตามที่ครูสั่งให้อ่าน เขียน การรายงานหน้าชั้นเรียน การอภิปรายเสนอข้อสังเกตและค้นคว้าจากหนังสือและอินเทอร์เน็ต

สื่อการเรียนรู้

การจัดการศึกษาตามหลักสูตร เรื่อง ตำนานสองพี่น้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีแนวทางการใช้สื่อการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. แบบฝึก
2. ใบงาน
3. ใบความรู้
4. บัตรคำ
5. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542
6. ห้องสมุด
7. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์
8. แบบวัดและประเมินผล
  - 8.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน
  - 8.2 แบบบันทึกพฤติกรรม
  - 8.3 แบบประเมินผลงานชิ้นงาน
  - 8.4 แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

การวัดและประเมินการเรียนรู้

1. การประเมินด้านทักษะกระบวนการโดยการสังเกตจากพฤติกรรมขณะจัดการเรียนการสอนเพื่อดูทักษะการทำงาน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกพฤติกรรม และแบบประเมินผลผลงานนักเรียน จากการสังเกตการณ์ทำงาน การรายงานหน้าชั้นเรียน ตรวจสอบผลงานชิ้นงานและทักษะการทำโครงการ

2. การประเมินด้านความรู้ความเข้าใจ เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง เรื่องตำนานสองพี่น้อง ตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดเพียงใด เครื่องมือที่ใช้ประเมินคือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. การประเมินเจตคติต่อการเรียนด้วยหลักสูตรเรื่องตำนานสองพี่น้องเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีเจตคติต่อการเรียนด้วยหลักสูตรอย่างไร เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบวัดเจตคติต่อการเรียนด้วยหลักสูตร

แผนการจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการดำเนินการตามหลักสูตรเป็นการจัดการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามที่คาดหวังของหลักสูตร จึงต้องมีการดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านในใจ เรื่อง ตำนานสองพี่น้อง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอธิบายเรื่องราวของตำนานสองพี่น้องแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ความหมายและประเภทของโครงงาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ขั้นตอนการทำโครงงาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การนำเสนอโครงงาน

ผลการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง

การประเมินหลักสูตรฉบับร่างเป็นการประเมินก่อนนำไปทดลองใช้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้ประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สำหรับค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินหลักสูตรฉบับร่างของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรมีค่าระหว่าง 0.8-1.00 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความสอดคล้องของแนวคิดในหลักสูตรฉบับร่าง ได้แก่ แนวคิด หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง การจัดเวลาเรียน สารการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ผล การประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ดังนั้น องค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้อง
2. ความสอดคล้องของหลักการในหลักสูตรฉบับร่าง ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ดังนั้น หลักการในหลักสูตรมีความสอดคล้อง
3. ความสอดคล้องของจุดหมายในหลักสูตรฉบับร่าง ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ดังนั้น จุดหมายในหลักสูตรมีความสอดคล้อง
4. ความสอดคล้องของโครงสร้างในหลักสูตรฉบับร่างผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ดังนั้น โครงสร้างในหลักสูตรมีความสอดคล้อง
5. ความสอดคล้องของเวลาเรียนหลักสูตรฉบับร่าง ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ดังนั้น เวลาเรียนในหลักสูตรมีความสอดคล้อง
6. ความสอดคล้อง ของสาระการเรียนรู้ ในหลักสูตรฉบับร่าง ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ดังนั้น จุดหมายในหลักสูตรมีความสอดคล้อง
7. ความสอดคล้อง ของจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรฉบับร่าง ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ดังนั้น จุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรมีความสอดคล้อง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแผนการจัดการเรียนรู้กับการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตรมีความสอดคล้อง

ผลการปรับปรุงหลักสูตรฉบับร่าง

จากการตรวจสอบหลักสูตรฉบับร่างโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์ และนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรฉบับร่าง ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทองประดิษฐ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้มีประเด็นปรับปรุงแก้ไขดังนี้

1. ส่วนประกอบในแผนการจัดการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ให้ปรับเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ (ตัวชี้วัด) กระบวนการจัดการเรียนรู้เดิมทักษะการปฏิบัติปรับเป็นทักษะโครงการกระบวนการประเมินผลเดิมทดสอบโดยใช้แบบทดสอบและแบบสังเกตพฤติกรรมปรับเป็นการสังเกตด้วยกระบวนการทักษะโครงการ

จากผลการประเมินหลักสูตรฉบับร่างเรื่อง ตำนานสองพี่น้อง ก่อนการนำไปทดลองใช้โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน การตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า ทุกประเด็นมีความสอดคล้อง มีการปรับปรุงเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าหลักสูตรเรื่อง ตำนานสองพี่น้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับร่างมีความเหมาะสมในการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทองประดิษฐ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการทดลองใช้หลักสูตร

ผลการทดลองใช้หลักสูตรเรื่อง ตำนานสองพี่น้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 44 คน ระหว่างวันที่ 10 กุมภาพันธ์ - 24 กุมภาพันธ์ 2553 จำนวน 3 สัปดาห์ ๆ ละ 5 ชั่วโมง เป็นเวลา 11 ชั่วโมง ผู้วิจัยเป็นครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีการบันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกแผน พบว่า

ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

ก่อนการทดลองผู้วิจัยได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เรื่องตำนานสองพี่น้อง แล้วจึงดำเนินการทดลองการใช้หลักสูตร และแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้กิจกรรมกลุ่มเป็นหลักเพราะต้องการฝึกนักเรียนเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เมื่อนักเรียนเข้าใจตรงกันแล้วจึงดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านในใจเรื่อง คำนานสองพี่น้อง ดำเนินกิจกรรมโดยให้นักเรียนร่วมกิจกรรมอักษรปริศนาเพื่อฝึกเขียนคำยากจากบทเรียนเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน จากนั้นให้นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง คำนานสองพี่น้อง เพื่อสำรวจคำศัพท์ที่เป็นคำยากโดยใช้กิจกรรม เข้าพวกเพื่อแบ่งกลุ่มเมื่อได้กลุ่มรวบรวมคำยากมาแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อให้แต่ละกลุ่มหาความหมายและเรียนของคำตามลำดับพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 แต่ละกลุ่มนำเสนอเป็นแผนที่ความคิด นักเรียนอ่านในใจเรื่อง คำนานสองพี่น้องฝึกการอ่านในใจอ่านเร็ว การกวาดสายตา เพื่อจับประเด็นใช้ในการถามตอบจากเรื่องที่อ่านสรุปเป็นแผนที่ความคิด

จากการสังเกตพฤติกรรมพบว่า นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมการเลือกผู้นำกลุ่มมากรองลงมาเป็นการแบ่งงานการรับผิดชอบโดยภาพรวมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี ส่วนการตรวจผลงานความสามารถในการเขียนแผนที่ความคิดได้ค่า $\bar{X} = 2.86$ และ S.D. = 0.32

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนแผนภาพโครงเรื่องนำเข้าสู่บทเรียนโดยการสนทนาเรื่อง คำนานสองพี่น้องโดยโยงสู่การเขียนแผนการโครงเรื่องจากนั้นแบ่งกลุ่มด้วยวิธีการร่างจับกลุ่ม เมื่อได้กลุ่มแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์โครงเรื่องโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามให้คิดตัวแทนกลุ่มเล่าเรื่อง คำนานสองพี่น้องแล้วร่วมกันสรุปเรื่อง จากนั้นแต่ละกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นเชื่อมโยงความรู้เดิมกับวิธีการเขียนข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่อง จากนั้นแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน

จากการสังเกตพฤติกรรมพบว่า นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมการสร้างข้อตกลงในการทำงานและมีมารยาทในการฟัง การดู การพูด และการเขียน ภาพรวมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี ส่วนการตรวจผลงานความสามารถในการเขียนแผนที่ความคิดได้ค่า $\bar{X} = 2.84$ และ S.D. = 0.37

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การบอกเรื่องราวของ คำนานสองพี่น้องนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการแจ้งจุดประสงค์ในการเรียน นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำนานสองพี่น้องแล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่อ่านและวิเคราะห์ถึงสภาพความเป็นอยู่ตลอดจนวิถีวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ นักเรียนร่วมกันนำความรู้ที่ได้จากการอภิปรายมาสร้างแผนที่ความคิดและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

จากการสังเกตพฤติกรรมพบว่า นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมการสร้างข้อตกลงในการทำงานและมีมารยาทในการฟัง การดู การพูด และการเขียน ภาพรวมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี ส่วนการตรวจผลงานความสามารถในการเขียนแผนที่ความคิดได้ค่า $\bar{X} = 2.89$ และ S.D. = 0.32

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ความหมายและประเภทของโครงงาน นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจศึกษาใจความรู้ เรื่อง ความหมายและประเภทของโครงงานแล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับโดยนำเสนอในใบกิจกรรมที่ 1

จากการสังเกตพฤติกรรมพบว่า นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมการสร้างข้อตกลงในการทำงานและมีมารยาทในการฟัง การดู การพูด และการเขียน ภาพรวมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี ส่วนการตรวจผลงานได้ค่า $\bar{X} = 2.91$ และ $S.D. = 0.29$

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ขั้นตอนการทำโครงการ นักเรียนดูตัวอย่างโครงการครูเสริม เพิ่มเติมความรู้ และบอกแหล่งการหาความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียน นักเรียนปฏิบัติตามใบกิจกรรมที่ 2 ครูคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเกี่ยวกับใบกิจกรรม ครูปรับที่การแสดงพฤติกรรม และตรวจใบกิจกรรมที่ 2 แล้วคอยช่วยเหลือแต่ละกลุ่มที่ทำโครงการตามความสนใจนั้น ๆ คอยกระตุ้นและแนะนำให้งานเสร็จทันเวลาที่กำหนด

จากการสังเกตพฤติกรรมพบว่า นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมการทำโครงการและมีมารยาทในการฟัง การดู การพูด และการเขียน รู้จักรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน รวมทั้งกล้าที่จะคิดเพื่อสร้างสรรค์งานได้ดี รู้จักปรับปรุงงานได้ตามคำแนะนำ จากการตรวจใบกิจกรรมที่ 2 นักเรียนวางแผนในการทำมี 9 โครงการ ภาพรวมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี ส่วนการตรวจผลงานได้ค่า $\bar{X} = 2.89$ และ $S.D. = 0.32$

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การนำเสนอโครงการ นักเรียนเตรียมผลงานเพื่อจัดแสดงนิทรรศการ นักเรียนอภิปรายผลการทำโครงการตามใบความรู้ เรื่องการจัดแสดงโครงการ หน้าชั้นเรียน แล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคตลอดจนแนวทางแก้ไขและพัฒนาโครงการในครั้งต่อไป นักเรียนเขียนสรุปเกี่ยวกับความประทับใจในการทำโครงการได้

จากการสังเกตพฤติกรรมพบว่า นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมและมีการช่วยเหลือกันวางแผนทำงานตามขั้นตอน มี 9 โครงการ ภาพรวมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี และพบว่า การนำเสนอโครงการมีค่า $\bar{X} = 2.93$ และ $S.D. = 0.26$

ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

ผลการประเมินหลักสูตร เรื่องตำนานสองพี่น้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการประเมิน 2 ระยะ คือ ระยะที่หนึ่ง การประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตรโดยการประเมินผลพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินทักษะการทำโครงการและระยะที่สองการประเมินผลหลังการใช้หลักสูตรโดยวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เรื่องตำนานสองพี่น้องและศึกษาเจตคติต่อท้องถิ่น

การประเมินผลพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียนโดยใช้แบบประเมินทักษะการทำโครงการ

จากการทดลองใช้หลักสูตรเรื่อง ตำนานสองพี่น้องนักเรียนมีทักษะในการทำโครงการ ดังตาราง 11 ต่อไปนี้

ตาราง 11 คะแนนของทักษะการทำโครงการเรื่อง ตำนานสองพี่น้อง

ชื่อ โครงการ	รายการประเมิน										คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	
	เนื้อหา					กระบวนการ							
	1. ชื่อเรื่อง	2. ที่มาและความสำคัญ	3. จุดประสงค์	4. วิธีดำเนินการ	5. การเขียนรายงาน	6. การวางแผนดำเนินงาน	7. การแสวงหาความรู้	8. การแก้ปัญหาการทำงาน	9. ความรับผิดชอบ	10. การเสนอผลงาน			คะแนนเต็ม
	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40		
1. ตำนาน นารู	4	3	4	3	3	3	3	4	4	3	34	3.40	สูง มาก
2. สองพี่น้อง น้องน้อย	4	3	4	3	3	3	4	4	4	4	36	3.60	สูง มาก
3. มา แต่งงาน กันเถอะ	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	36	3.60	สูง มาก
4. ปลาหมึก เลิครส	3	2	4	3	3	4	4	4	4	3	34	3.40	สูง มาก
5. มาทำนา กันใหม่	3	4	4	3	3	3	4	4	4	4	35	3.50	สูง มาก
6. น้ำปลา แสนอร่อย	4	2	3	3	3	3	4	3	4	3	32	3.20	สูง
7. ผักต้มมี รายได้	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	39	3.90	สูง มาก
8. ค่ายาก สร้างสรรค์	4	3	4	3	4	4	3	4	3	4	36	3.60	สูง มาก
9. กลอง น้ำใส	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	37	3.70	สูง มาก
รวม	34	27	34	29	31	31	34	35	35	31	319	3.54	สูง มาก

จากตาราง 11 พบว่านักเรียนทำโครงการทั้งหมด จำนวน 9 โครงการ โดยเรียงตามลำดับจากโครงการที่มีคะแนนสูงสุดคือ 1) ผักต้มมีรายได้ 2) กลองน้ำใส 3) สองพี่น้อง

นำอยู่ มาแต่งงานกันเถอะ และคำยากสร้างสรรค์ 4) คำนานน่ารู้ และมาทำนาทำนใหม่ 5) ปลาหม่าเลีตรส 6) น้ำปลาแสนอร่อย ผลจากการประเมินทักษะการทำโครงการโดยรวมทุกกลุ่มได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 นักเรียนมีระดับคุณภาพสูงมาก

การประเมินผลหลังการใช้หลักสูตรโดยวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตร เรื่องตำนานสองพี่น้อง

จากการทดลองใช้หลักสูตรเรื่อง ตำนานสองพี่น้องนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ
ดังตาราง 12 ต่อไปนี้

ตาราง 12 ผลการประเมินผลการเรียนรู้เรื่อง ตำนานสองพี่น้องก่อนและหลังการใช้หลักสูตร

การทดลองใช้ หลักสูตร	n	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	t	sig
ก่อนการใช้หลักสูตร	44	13.32	2.71	41.96*	.00
หลังการใช้หลักสูตร	44	31.36	2.37		

* $p < .05$

จากตาราง 12 พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร เรื่องตำนานสองพี่น้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

การประเมินผลหลังการใช้หลักสูตรโดยวัดเจตคติของนักเรียนต่อการเรียน ด้วยหลักสูตร เรื่องตำนานสองพี่น้อง

จากการทดลองใช้หลักสูตรเรื่อง ตำนานสองพี่น้องนักเรียนมีเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนด้วยหลักสูตร ดังตาราง 13 ต่อไปนี้

ตาราง 13 แสดงคะแนนเฉลี่ยระดับเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนด้วยหลักสูตร เรื่อง คำานานสองพี่น้อง

ข้อที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ
1. ข้าพเจ้าสนุกกับการเรียนเรื่องคำานานสองพี่น้อง	4.66	0.52	มากที่สุด
2. การเรียนเรื่องคำานานสองพี่น้องทำให้ข้าพเจ้ารักและภูมิใจในถิ่นกำเนิดมากยิ่งขึ้น	4.86	0.35	มากที่สุด
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนเรื่องคำานานสองพี่น้องทำให้มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของถิ่นกำเนิด	4.93	0.25	มากที่สุด
4. ข้าพเจ้าไม่ชอบเรียนเรื่องคำานานสองพี่น้อง	4.98	0.15	มากที่สุด
5. ข้าพเจ้าอยากให้ถึงเวลาเรียนเรื่องคำานานสองพี่น้อง เพราะจะได้ค้นคว้าความเป็นมาของสถานที่และบุคคลสำคัญที่มีชื่อเสียง	4.84	0.29	มากที่สุด
6. การเรียนเรื่องคำานานสองพี่น้องทำให้เห็นประโยชน์ของท้องถิ่นมากขึ้น	4.84	0.43	มากที่สุด
7. พுகถึงการเรียนเรื่องคำานานสองพี่น้องทำให้ไม่เบื่ออยากเรียน	4.90	0.36	มากที่สุด
8. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อก่อนที่ต้องออกไปแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนเรื่องคำานานสองพี่น้อง	4.89	0.32	มากที่สุด
9. การประเมินผลการเรียนเรื่องคำานานสองพี่น้อง สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน	4.98	0.32	มากที่สุด
10. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.98	0.15	มากที่สุด
11. เนื้อหาที่เรียนเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวน่าสนใจ	4.90	0.29	มากที่สุด
12. นักเรียนสนุกกับการทำโครงการเกี่ยวกับคำานานสองพี่น้อง	4.89	0.32	มากที่สุด
13. เนื้อหาที่เรียนเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับความเป็นมาของท้องถิ่น	4.86	0.46	มากที่สุด
14. การเรียน เรื่องคำานานสองพี่น้อง ทำให้รู้จักวางแผนใน การทำงาน	4.95	0.21	มากที่สุด
15. กิจกรรมการเรียนการสอน เรื่องคำานานสองพี่น้อง ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของท้องถิ่น	4.88	0.39	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ
16. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.88	0.39	มากที่สุด
17. ตำนานสองพี่น้องควรวนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ตลอดไป	4.86	0.46	มากที่สุด
18. การเรียนเรื่องตำนานสองพี่น้องทำให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.82	0.45	มากที่สุด
19. การเรียนเรื่องตำนานสองพี่น้องทำให้ข้าพเจ้าได้รักษาวัฒนธรรมของท้องถิ่น	4.82	0.44	มากที่สุด
20. การเรียนเรื่องตำนานสองพี่น้องทำให้เราใช้ประโยชน์จากบุคคลสำคัญด้านการดำเนินชีวิตที่ประสบผลสำเร็จได้	4.45	0.73	มากที่สุด
รวม	4.86	0.36	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่าจะแนบเฉลี่ยระดับเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนด้วยหลักสูตรเรื่อง ตำนานสองพี่น้อง สุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อ 4. ข้าพเจ้าไม่ชอบเรียนเรื่องตำนานสองพี่น้อง และข้อ 9. การประเมินผลการเรียนเรื่องตำนานสองพี่น้องสอดคล้องกับเรื่องที่เรียน และข้อ 10. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้อย่างชัดเจน มีระดับ $\bar{X} = 4.98$ และพบว่าข้อ 20. การเรียนเรื่องตำนานสองพี่น้องทำให้เราใช้ประโยชน์จากบุคคลสำคัญด้านการดำเนินชีวิตที่ประสบผลสำเร็จได้ มีระดับ $\bar{X} = 4.45$